

OBSAH

ÚVOD	11
OBEČNÁ ČÁST	
Předoperační příprava	15
Vyšetření	15
Bolesti	16
Šoky	16
Změny vnitřního prostředí ztrátou vody a elektrolytů	17
Infekce	18
Zvláštní příprava při některých průvodních chorobách a stavech	19
Hygienická příprava nemocného a příprava operační oblasti	20
Příprava žaludku	21
Příprava střev	21
Příprava močového měchýře	22
Duševní příprava	22
Příprava operujícího	22
Příprava operačního sálu	22
Znecitlivění	23
Premedikace	23
Vlastní způsoby znecitlivění	25
Místní znecitlivění	25
Svodné znecitlivění	26
Celkové znecitlivění	28
Péče o nemocného v průběhu operace	29
Operace	34
Uložení nemocného na operačním stole	34
Úprava operačního pole	35
Šicí materiál a technika stehů	35
Břišní řezy	42
Obecné zásady operační taktiky a techniky při NPB	60
Otevření břicha	60
Vyšetření břicha	60
Nitrobřišní výkon	63
Uzavření břišní dutiny	68
Operace v nejtěplejším dětství	71
Technika některých obecných výkonů při NPB	71
Zkusmá punkce Douglasova prostoru	71
Zadní kolpoceliotomie	73
Punkce střeva	76
Ileostomie podle Witzela	78
Nástěnná cékostomie drémem	81
Dvouhlavňová kolostomie	85
Koncová kolostomie	90
Resekce a anastomózy tenkého střeva	93
Resekce a anastomózy tlustého střeva	103
Antepozice tlustého střeva	108
Pooperační opatření	110
Umístění operovaného	110

Poloha	110
Dohled	110
Dýchání	111
Krevní oběh	111
Obvaz a odvodné drény	112
Močení	112
Bolest, spánek	112
Výživa	112
Léky	113
Laboratorní vyšetření	114

SPECIÁLNÍ ČÁST

ILEOZŇNÍ PŘÍHODY	117
Obecný postup při střevní neprůchodnosti	118
Strangulační ileus	124
Zevní uskřínuté kýly	124
Společné operační zásady	124
Uskřínuté kýly v tříselné oblasti	136
Operační postup při nepřímé tříselné kýle	137
Operační postup při přímé tříselné kýle	145
Operační postup při supravetikální kýle	151
Operační postup při stehenní kýle	152
Uskřínuté kýly v oblasti pupku	157
Uskřínuté kýly v jizvě	163
Uskřínuté kýly ventrální	169
Vzácnější uskřínuté zevní kýly	170
Vnitřní uskřínutí	170
Obecný postup	170
Uskřínuté zevní kýly, nepoznané před operací	171
Uskřínuté kýly brániční	172
Vnitřní uskřínuté kýly	176
Uskřínutí v oblasti duodenojejunální	176
Uskřínutí v oblasti ileocekální	178
Uskřínutí v oblasti esovité kličky	178
Uskřínutí v oblasti močového měchýře	178
Uskřínutí ve foramen Winslowi	178
Uskřínutí v otvoru okruží, předstěry, široké plíky	180
Uskřínutí mezi šitými útroby	180
Uskřínutí srůsty	181
Volvulus	184
Volvulus nebo torze žaludku	184
Volvulus střeva	185
Operační postup při volvulu tenkého střeva	186
Operační postup při volvulu céka	188
Operační postup při volvulu esovité kličky	189
Invaginace střevní	192
Zvláštní druhy invaginací	201
Obturační ileus	202
Ucpání střeva obsahem	202
Ucpání žlučovým kamenem	202
Ucpání střeva zbytky potravy aj.	205
Zúžení až uzavření střeva změnami jeho stěny	206
Operační postup při překážce na tenkém střevě	207
Operační postup při překážce v úseku ileocekálním	209
Operační postup při překážce v tlustém střevě	210
Zohýbání a stísnění střeva zvenčí, zvláště srůsty aj.	213

Smišený ileus	221
Funkční ileus	224
ZÁNĚTLIVÉ BŘIŠNÍ PŘÍHODY	227
Obecný postup při zánětlivých NPB	228
Záněty pobřišnice původu gastroduodenálního	231
Prodávání vředu žaludečního nebo dvanáctníkového	231
Prodávání žaludečního nádoru	259
Prodávání žaludku nebo dvanáctníku cizím tělesem	260
Flegmóna žaludku nebo dvanáctníku	260
Záněty pobřišnice z tenkého střeva	262
Zánět Meckelova divertiklu	262
Úsekový zánět tenkého střeva	265
Perforativní zánět pobřišnice z jiných onemocnění tenkého střeva	266
Záněty apendikálního původu	268
Prudký zánět červu	268
Povšechný zánět pobřišnice	286
Apendikální hlíza	286
Zánět červu v kýle	288
Zánět červu sdružený se zánětem děložních přívěsků	288
Zánět červu v těhotenství	290
Odstranění červu z jiného důvodu než pro zánět.	291
Záněty pobřišnice z tlustého střeva	292
Zánět divertiklu tlustého střeva	292
Zánět pobřišnice z jiných onemocnění tlustého střeva	295
Záněty vnitřních rodidel	302
Obecný postup při prudkém zánětu vnitřních rodidel	302
Vzestupný zánět pobřišnice	303
Prudce zhnisalé přívěsky nebo vaječnickové nádory.	305
Prodávavé zhnisalé přívěsky nebo nádory vaječnicku	310
Pánevní hlíza	324
Záněty přívěsků sdružené se zánětem červu nebo zjištěné při jiné naléhavé operaci.	326
Záněty pobřišnice gynekologického nebo chirurgického původu v šestinedělí	327
Obecný postup při zánětu pobřišnice v šestinedělí	327
Vlastní puerperální zánět pobřišnice	328
Zánět pobřišnice vyvolaný porodem a šestinedělím z chronického onemocnění	329
Zánět z břišních hlíz	329
Zánět z nádorů vnitřních rodidel	330
Zánět pobřišnice z poranění dělohy	331
Porodní trhliny dělohy	331
Potratové perforace dělohy	334
Záněty pobřišnice přidružené náhodně k šestinedělí	337
Záněty biliární	338
Obecný postup při biliárním zánětu	338
Postup při biliárním zánětu pobřišnice	340
Postup při prudkém zánětu samotného žlučníku	340
Postup při prudkém zánětu žlučových vývodů	341
Postup při hlíze v oblasti žlučníku	341
Technika výkonů na žlučových cestách	342
Záněty pobřišnice z prudkého onemocnění slinivky	353
Záněty pobřišnice z protržení vaječnickových nádorů	356
Urinózní záněty pobřišnice	359
Zvláštní druhy infekčních zánětů pobřišnice, tzv. primární	362
Zánět pobřišnice při lymphadenitis mesenterialis	362
Pneumokokový zánět pobřišnice.	362

Gonokokový zánět pobřišnice	363
Jiné primární infekční záněty pobřišnice	364
Záněty pobřišnice z nezvyklého, skrytého nebo nepoznaného zdroje	365
BŘIŠNÍ PŘÍHODY Z KRVÁCENÍ	367
Krvácení do trávicí trubice	368
Krvácení z gastroduodenálního vředu	370
Krvácení ze žaludečního nádoru	380
Krvácení ze střeva	380
Krvácení z nejistého nebo neznámého zdroje	381
Krvácení do volné dutiny břišní	384
Obecný postup při nitrobřišním krvácení nejistého původu	384
Krvácení ze sleziny	385
Krvácení z jiných chirurgických příčin	391
Nitrobřišní krvácení z mimoděložního těhotenství	391
Obecný postup při krvácení z mimoděložního těhotenství	391
Odstranění mimoděložního těhotenství cestou poševní	392
Odstranění mimoděložního těhotenství cestou břišní	395
Krvácení při vejcovodové mole	398
Vejcovodový potrat	406
Ruptura vejcovodu	409
Krvácení při intraplikálním těhotenství	411
Krvácení z vaječnickového těhotenství	413
NPB při pokročilém mimoděložním těhotenství	415
Krvácení z jiných gynekologických příčin	417
Prasklé děložní těhotenství usídlené mimo vlastní dutinu dělohy	417
Krvácení z prasklé nebo proděravělé dělohy	420
Krvácení z vaječníku	420
Výlev krve na pobřišnici při hymenální atézii	420
TORZE BŘIŠNÍCH ŪTROB	423
Torze děložních přívěsků a nádorů vnitřních rodidel	424
Torze vaječnickových nádorů	424
Torze vejcovodu	439
Torze stopkatého myomu	439
Torze jiných břišních ūtrob	444
INFARZACE BŘIŠNÍCH ŪTROB	447
Infarkt střeva	447
Infarzace jiných ūtrob	451
NÁHLÉ BŘIŠNÍ PŘÍHODY POOPERAČNÍ	453
Prasknutí rány	454
Pooperační prudké krvácení do trávicí trubice	456
Pooperační krvácení do břišní dutiny	458
Rané pooperační příhody ileozní	461
Náhlé zánětlivé příhody po břišních operacích	462
Potrat nebo porod po operacích pro NPB	463
DOVĚTEK	467
VĚCNÝ SEZNAM	477